

Gebiedsbeschrijving

Deze wandeling gaat door het Zuiderpark en loopt langs vijvers, sportvelden, zwerfkeien, hoogspanningsmasten en een moestuin. In het noorden van het park ligt de parkvijver met restanten van de oude vogelvoederplaats en het rosarium (aangelegde rozentuin). In het zuiden ligt een kleine vijver en er lopen twee sprengen – de Zwaanspreng en de Kaijersbeek (samen bekend als de Dubbelbeek). Het park biedt een afwisseling van grote open grasvelden, bomenlanen, bosjes van struiken en bermen met bloemen.

In dit park is altijd water aanwezig en de bomen, struiken en planten bieden het hele jaar door voedsel voor dieren. Er leven dan ook allerlei dieren zoals konijnen, muizen, vissen, insecten, spinnen en vogels. Tijffjaf, zwartkop, sijsje, goudvink, groenling en aalscholver zijn slechts enkele vogelsoorten die je misschien niet direct in de stad zou verwachten. In dit park leeft de zeldzame sleedoornpage, een vlinder die helemaal afhankelijk is van de sleedoorn, een struik die op meerdere plekken in dit park voorkomt.

In 2009 is dok Zuid gebouwd, het grootste kulturhus van Gelderland. Daarin zijn onder andere het Centrum voor Jeugd en Gezin, Wijkraad Zuid, de CODA bibliotheek en enkele scholen gevestigd. In café dok Zuid kan men wat drinken en eten.

Tips

Download op de website bij dit ommetje een extra bijlage over de geschiedenis van het Zuiderpark.

Ommetje Zuiderpark sluit halverwege de route, in het zuiden van het park aan bij Ommetje Dubbelbeek (lengte: 3 km). Ook dit ommetje is gratis te downloaden.

IVN Apeldoorn

IVN, Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, is een vereniging van vrijwilligers die mensen betreft bij hun (groene) leefomgeving, natuur, milieu en landschap. Zo'n 23.000 vrijwilligers zijn actief in 170 lokale afdelingen. Jaarlijks organiseren zij talloze excursies, cursussen, wandelingen en opleidingen. Door de laagdrempelige en educatieve activiteiten maakt een groot aantal mensen kennis met de natuur.

IVN Apeldoorn organiseert activiteiten als excursies, fietstochten, cursussen, lezingen, landschapsonderhoud en voor jong en oud. Voor mensen die zelf op pad willen in de natuur, zijn er wandel- en fietsroutes gratis te downloaden. Meer informatie op www.ivn-apeldoorn.nl

Volg [ivn.apeldoorn](https://www.facebook.com/ivn.apeldoorn) ook op

IVN Apeldoorn steunen?

Steun het werk van IVN Apeldoorn door lid of vriend te worden. Voor een vriendenprijs van € 12 per jaar ontvangt u vier keer per jaar het afdelingsblad Groenvoer en de maandelijkse digitale Nieuwsbrief. Blijf zo op de hoogte van onze activiteiten in ons werkgebied, de gemeenten Apeldoorn, Voorst en Epe. Meer informatie en aanmelden via lidwoorden.ivn-apeldoorn.nl

Ommetjes

Ommetjes zijn korte routes die je uitnodigen in je eigen woon- of werkomgeving op pad te gaan. Er zijn tal van ommetjes in en rond Apeldoorn beschikbaar, ook speciaal voor kinderen en hun (groot)ouders. Download de ommetjes gratis via de website ommetjes.ivn-apeldoorn.nl

Dit ommetje wordt gesponsord door:

- ❖ CODA dok Zuid
- ❖ Fysiotherapie Bos & Weide
- ❖ Accres

Ommetje Zuiderpark Park van de sleedoornpage

Het begin- en eindpunt: ingang dok Zuid, 1^e Wormenseweg 460, 7331 LP Apeldoorn
Lengte: circa 3,7 km, verkorte route mogelijk van 2,4 km
GPS: 52.19153, 5.97504
Tip: dit ommetje is geschikt voor rolstoelgebruikers.

Iedereen doet het op z'n tijd... een ommetje maken. Lekker een frisse neus halen met (klein)kinderen, de hond of gezellig bijkletsen met kennissen. Wandelen in het groen ontspant en is goed voor lijf en leden. IVN Apeldoorn deelt graag leuke en leerzame natuurweetjes met u. Loop dit ommetje en ontdek de natuur in het Zuiderpark.

IVN streeft naar een duurzame samenleving door mensen te betrekken bij natuur, milieu en landschap

Ommetje Zuiderpark park van de Sleedoornpage

Vertrek vanaf de ingang van dok Zuid (met je rug naar het gebouw). Ga naar links. Na enkele meters linksaf tussen de twee gebouwen door. Loop tot aan het park. Ga links en blijf naast het gebouw lopen. Vervolg het onverharde pad. Na 20 meter rechtsaf en met de bocht mee naar links. De straat oversteken en alsmear rechtdoor. Op dit grasveld voelen vogels als ekster, kauw, kraai en spreeuw zich thuis. Ze vinden zaden en insecten in het gras. Het zijn alleseters dus ze eten ook etensresten die per ongeluk zijn achtergelaten.

Links van het pad onder de bomenrij staat look-zonder-look. De plant bloeit april/juli met witte bloemen. Het hartvormige blad ruikt, als u het kneust, naar knoflook. Vlinders als oranjepijp en klein geaderd witje leggen hun eitjes op deze plant zodat de rupsen, als ze uitkomen ervan kunnen eten.

Voorbij het zandpad staan links naast het pad hoge bomen. Dit zijn populieren. Bij een zuchtje wind bewegen de bladeren al. Het gezegde 'hoge bomen vangen veel wind' gaat voor deze bomen zeker op want populieren groeien snel en worden hoog.

Bekijk net voor de volgende kruising de struiken rechts. Er staat onder andere gewone en peterselievlier. De peterselievlier (laatste struik naast het pad) heeft diep ingesneden bladeren. Beide soorten hebben witte trossen bloemen in juni en zwarte bessen in het najaar. De struik biedt voedsel voor insecten en vogels. Mensen maken al eeuwenlang siroop, jam, wijn, medicijn, blaaspijpen en fluitjes van de struik. De bloemen en bladeren geuren sterk.

Nogmaals een straat oversteken en rechtdoor. U wandelt door een veld dat natuurlijk beheerd wordt. Het wordt maar één keer per jaar gemaaid. Dat zorgt voor een bloemenzee in de zomer. Veel insecten vinden hier voedsel. En vogels vinden die insecten dan weer lekker.

Rechts op de bult staat een kunstwerk van Tom Claassen, genaamd 'Toon & Toon'. Het zijn twee bronzen vogels die niet lijken op een bestaande vogelsoort.

Neem even de tijd om naar de geluiden van de echte vogels te luisteren. Welke kunt u onderscheiden?

Vervolg het pad. Links op de bult groeit heermoes. Begin april verschijnen lichtbruine stengels met een aar bovenop. Eind april verschijnen groene stengels met zijtakjes in een krans. Men schuurde er vroeger tinnen borden mee schoon.

Heermoes behoort tot de paardenstaarten. In de tijd van de dinosaurërs groeiden er wouden van metershoge paardenstaarten.

Op de kruising (net voorbij de hoogspanningsmast rechtsaf. Vervolgens rechts (u loopt op een fietspad). Ga voorbij de vijver rechts het stenen pad op. Op de helling rechts van het pad groeit boerenwormkruid. Het geveerde, diep ingesneden blad ruikt bijzonder en de gele bloemen die bloeien juli/oktober zijn mooi in droogboeketten. Boeren legden de plant vroeger in de stal en het hondenhek als insectenverdrijver.

Loop voorbij de parkeerplaatsen. Bij de straat naar rechts tot aan de rolstoelovergang (zachte helling in het trottoir). Steek de straat over. Volg het pad (slingert langs de speeltuin en de crossbaan). Links en rechts van het pad liggen grote keien. De gele en groengrijze vlekken op de stenen zijn korstmossen. Een korstmos is geen mos, maar een schimmel die samenleeft met een alg. Zij hebben elkaar nodig om te overleven op zo'n bijzondere plek als een steen. Korstmossen hebben geen wortels; ze halen vocht en voedingsstoffen uit de lucht.

Voorbij de crossbaan staan links struiken met lange doorns. Dit is de sleedoorn. De kleine witte bloemen bloeien vroeg in het voorjaar en in oktober verschijnen de blauwberijpte bessen. Vroeger werd sleedoorn vaak gebruikt als natuurlijke haag om weilanden. De sleedoorn is de broedkamer van de zeldzame sleedoornpage. Het vrouwtje legt haar eitjes, als kleine speldenknopjes, enkel op de takken van de sleedoorn. Als de rupsen uitkomen, eten ze alleen knoppen en bladeren van deze struik.

Rechts van het pad groeien bramen. De stekels en de dichte begroeiing vormen een schuilplek en nestelplaats voor vogels, muizen en konijnen.

Durf u de brandnetels naast het pad aan te raken? Als u brandnetels van onder naar boven bij de stengel pakt, wordt u niet geprikt. Brandnetels kan men eten (als spinazie, in soep, als thee). Men maakt er ook kleding en visnetten van.

De rupsen van vlinders als atalanta, dagpauwoog en kleine vos eten van de bladeren van de brandnetel.

Rechtdoor, voorbij buurthuis Maasstraat, de straat oversteken. Rechts op het veld voor dok Zuid ligt een wadi, een uitgraving om regenwater van gebouwen en straten op te vangen. Zo blijft het grondwaterniveau op peil en hoeft het water niet naar een waterzuivering geleid te worden. Wadi betekent oorspronkelijk een droge rivierbedding in de woestijn, die plots door regen gevuld wordt.

Einde van het pad naar rechts en direct weer linksaf. Ga het eerste pad rechtsaf. Rechts in het plantsoen ligt de 'Beatrix en Claus' steen. Er staat 'B – C / 10 maart 1966' op, de huwelijksdatum van dit koninklijke echtpaar.

[Verkorte route: loop naar de straat. Ga naar rechts. Bij de stoplichten rechtsaf. Via de 1^e Wormenseweg terug naar dok Zuid.]

Loop naar de straat. Hier linksaf. Na 25 meter rechtsaf de straat oversteken. Aan de overkant meteen naar rechts. Voorbij de heg linksaf. Op het pad ziet u hier en daar grijsgroen korstmos.

Aan het eind van het pad links. Voor de hondenuitlaatplaats rechts. Links van het pad staan robinia's. De schors van deze bomen is diep gegroefd en heeft vaak een ruitvormig patroon. De trossen witte bloemen in mei/juni geuren heerlijk en trekken bijen aan. Alle delen van de boom, dus ook de bruine peulen, zijn erg giftig!

Ga bij het tweede pad rechtsaf. Aan het eind rechtsaf en direct weer naar links. U kijkt op een deel van het vroegere rosarium waar ook nu nog rozen staan.

Einde pad linksaf, daarna rechtsaf, vervolgens met de bocht mee naar links. Hier kunt u een blik werpen op de vogelvoederplaats en de vijver. Ga rechtsaf. Bij de straat naar rechts. Eerste pad rechts. Aan uw linkerkant ziet u een moestuin die is aangelegd volgens het principe van permacultuur. Deze natuurlijke stadsmoestuin is in mei 2012 met medewerking van de gemeente aangelegd.

Op de splitsing linksaf, eerste links, voorbij de beuken direct rechts. Net voorbij de skatebaan staan links en rechts van het pad platanen. Deze bomen zijn te herkennen aan de 'schilferige' schors en de vruchten aan lange stelen.

Bij de straat linksaf. Bij de stoplichten rechtsaf (Marchant)straat oversteken. Loop via de 1^e Wormenseweg terug naar het beginpunt van dit ommetje bij dok Zuid.